

УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ - ШТИП
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

UDC 81
UDC 82
UDC 008

ISSN: 2545-3998
DOI: 10.46763/palim

ПАЛИМПСЕСТ

МЕЃУНАРОДНО СПИСАНИЕ ЗА ЛИНГВИСТИЧКИ,
КНИЖЕВНИ И КУЛТУРОЛОШКИ ИСТРАЖУВАЊА

PALIMPSEST

INTERNATIONAL JOURNAL FOR LINGUISTIC,
LITERARY AND CULTURAL RESEARCH

PALMK, VOL 8, NO 15, STIP, 2023

ГОД. VIII, БР. 15
ШТИП, 2023

VOL. VIII, NO 15
STIP, 2023

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

Год. 8, Бр. 15
Штип, 2023

Vol. 8, No 15
Stip, 2023

PALMK, VOL 8, NO 15, STIP, 2023

DOI: <https://doi.org/10.46763/PALIM23815>

ПАЛИМПСЕСТ

Меѓународно списание за лингвистички, книжевни
и културолошки истражувања

ИЗДАВА

Универзитет „Гоце Делчев“, Филолошки факултет, Штип

ГЛАВЕН И ОДГОВОРЕН УРЕДНИК

Ранко Младеноски

УРЕДУВАЧКИ ОДБОР

Виктор Фридман, Универзитет во Чикаго, САД
Толе Белчев, Универзитет „Гоце Делчев“, Македонија
Нина Даскаловска, Универзитет „Гоце Делчев“, Македонија
Ала Шешкен, Универзитет Ломоносов, Руска Федерација
Олга Панкина, НВО Македонски културен центар, Руска Федерација
Астрид Симоне Хлубик, Универзитет „Крал Михаил I“, Романија
Алина Андреа Драгоеску, Универзитет „Крал Михаил I“, Романија
Сунчана Туксар, Универзитет во Пула, Хрватска
Саша Војковиќ, Универзитет во Загреб, Хрватска
Шандор Чегледи, Универзитет во Панонија, Унгарија
Ева Бус, Универзитет во Панонија, Унгарија
Хусејин Озбај, Универзитет Гази, Република Турција
Озтурк Емироглу, Универзитет во Варшава, Полска
Елена Дараданова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Ина Христова, Универзитет „Св. Климент Охридски“, Република Бугарија
Џозеф Пониах, Национален институт за технологија, Индија
Сатхарај Венкатесан, Национален институт за технологија, Индија
Петар Пенда, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Данило Капасо, Универзитет во Бања Лука, Босна и Херцеговина
Мета Лах, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Намита Субиото, Универзитет во Љубљана, Република Словенија
Ана Пеличер-Санчез, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Мајкл Грини, Универзитет во Нотингам, Велика Британија
Татјана Ѓурин, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Диана Поповиќ, Универзитет во Нови Сад, Република Србија
Жан Пол Мејер, Универзитет во Стразбур, Република Франција
Жан Марк Веркруз, Универзитет во Артуа, Република Франција
Регула Бусин, Швајцарија
Натале Фиорето, Универзитет во Перуца, Италија
Оливер Хербст, Универзитет во Вурцбург, Германија
Шахинда Езат, Универзитет во Каиро, Египет

PALIMPSEST

International Journal for Linguistic, Literary
and Cultural Research

PUBLISHED BY

Goce Delcev University, Faculty of Philology, Stip

EDITOR-IN-CHIEF

Ranko Mladenoski

EDITORIAL BOARD

Victor Friedman, University of Chicago, USA

Tole Belcev, Goce Delchev University, Macedonia

Nina Daskalovska, Goce Delchev University, Macedonia

Alla Sheshken, Lomonosov Moscow State University, Russian Federation

Olga Pankina, NGO Macedonian Cultural Centre, Russian Federation

Astrid Simone Hlubik, King Michael I University, Romania

Alina Andreea Dragoescu Urlica, King Michael I University, Romania

Sunčana Tuksar, University of Pula, Croatia

Saša Vojković, University of Zagreb, Croatia

Sándor Czeglédi, University of Pannonia, Hungary

Éva Bús, University of Pannonia, Hungary

Husejin Ozbaj, GAZI University, Republic of Turkey

Öztürk Emiroğlu, University of Warsaw, Poland

Elena Daradanova, Sofia University "St. Kliment Ohridski", Republic of Bulgaria

Ina Hristova, Sofia University "St. Kliment Ohridski", Republic of Bulgaria

Joseph Ponniah, National Institute of Technology, India

Sathyaraj Venkatesan, National Institute of Technology, India

Petar Penda, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina

Danilo Capasso, University of Banja Luka, Bosnia and Herzegovina

Meta Lah, University of Ljubljana, Republic of Slovenia

Namita Subiotto, University of Ljubljana, Republic of Slovenia

Ana Pellicer Sanchez, The University of Nottingham, United Kingdom

Michael Greaney, Lancaster University, United Kingdom

Tatjana Durin, University of Novi Sad, Republic of Serbia

Diana Popovic, University of Novi Sad, Republic of Serbia

Jean-Paul Meyer, University of Strasbourg, French Republic

Jean-Marc Vercruyse, Artois University, French Republic

Regula Busin, Switzerland

Natale Fioretto, University of Perugia, Italy

Oliver Herbst, University of Wurzburg, Germany

Chahinda Ezzat, Cairo University, Egypt

РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ

Луси Караниколова-Чочоровска

Толе Белчев

Нина Даскаловска

Билјана Ивановска

Светлана Јакимовска

Марија Леонтиќ

Јована Караникиќ Јосимовска

ЈАЗИЧНО УРЕДУВАЊЕ

Ранко Младеноски (македонски јазик)

Весна Продановска (англиски јазик)

Толе Белчев (руски јазик)

Билјана Ивановска (германски јазик)

Марија Леонтиќ (турски јазик)

Светлана Јакимовска (француски јазик)

Јована Караникиќ Јосимовска (италијански јазик)

ТЕХНИЧКИ УРЕДНИК

Славе Димитров

АДРЕСА

ПАЛИМПСЕСТ

РЕДАКЦИСКИ СОВЕТ

Филолошки факултет

ул. „Крсте Мисирков“ бр. 10-А

п. факс 201

МК-2000 Штип

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

Меѓународното научно списание „Палимпсест“ излегува двапати годишно во печатена и во електронска форма на посебна веб-страница на веб-порталот на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип:

<http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>

Трудовите во списанието се објавуваат на следните јазици: македонски јазик, англиски јазик, германски јазик, француски јазик, руски јазик, турски јазик и италијански јазик.

Трудовите се рецензираат.

EDITORIAL COUNCIL

Lusi Karanikolova-Chochorovska
Tole Belcev
Nina Daskalovska
Biljana Ivanovska
Svetlana Jakimovska
Marija Leontik
Jovana Karanikik Josimovska

LANGUAGE EDITORS

Ranko Mladenoski (Macedonian language)
Vesna Prodanovska (English language)
Tole Belcev (Russian language)
Biljana Ivanovska (German language)
Marija Leontik (Turkish language)
Svetlana Jakimovska (French language)
Jovana Karanikik Josimovska (Italian language)

TECHNICAL EDITOR

Slave Dimitrov

ADDRESS

PALIMPSEST

EDITORIAL COUNCIL

Faculty of Philology
Krste Misirkov 10-A
P.O. Box 201
MK-2000, Stip

<http://js.ugd.edu.mk/index/PAL>

The International Scientific Journal “Palimpsest” is issued twice a year in printed form and online at the following website of the web portal of Goce Delcev University in Stip:

<http://js.ugd.edu.mk/index.php/PAL>

Papers can be submitted and published in the following languages: Macedonian, English, German, French, Russian, Turkish and Italian language.
All papers are peer-reviewed.

СОДРЖИНА / TABLE OF CONTENTS

11 ПРЕДГОВОР

Оливер Хербст, член на Уредувачкиот одбор

FOREWORD

Oliver Herbst, member of the Editorial Board

ЈАЗИК / LANGUAGE

15 Февзудина Сарачевиќ, Лилјана Митковска

ИНТЕРАКТИВНИОТ ДИСКУРС ВО ГРАМАТИКИТЕ НА КОНЕСКИ И НА
ЛАНТ: ВКЛУЧУВАЊЕ НА ЧИТАТЕЛИТЕ

Fevzudina Saračević, Liljana Mitkovska

INTERACTIVE DISCOURSE IN KONESKI'S AND LUNT'S GRAMMARS:
READER ENGAGEMENT

27 Milica Bogdanović

CONCEPTUAL METAPHORS IN ECONOMIC DISCOURSE OF SERBIAN
AND BRITISH NEWSPAPER ARTICLES

39 Sanja M. Maglov

THE ROLE OF CONJUNCTION IN THE COHESION OF ABSTRACTS
WRITTEN IN ENGLISH AND SERBIAN

51 Igor Rižnar, Armand Faganel

THE DISCOURSE OF MISSION STATEMENTS OF SOME SLOVENIAN
AND AUSTRIAN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

61 Kadri Krasniqi, Besarta Krasniqi

PHRASEOLOGY AS A TRANSLATION PROBLEM AMONG EFL
UNIVERSITY STUDENTS IN KOSOVO

75 Ergys Prifti

GESCHICHTLICHE ENTWICKLUNG DES PASSIVS IM DEUTSCHEN UND
ALBANISCHEN

Ergys Prifti

DEVELOPMENT OF THE PASSIVE VOICE IN GERMAN AND ALBANIAN

85 Doris Sava

RUMÄNIENDEUTSCH ALS STANDARDVARIETÄT AUS HISTORISCHER
UND AKTUELLER SICHT

Doris Sava

ROMANIAN GERMAN AS A STANDARD VARIETY FROM A HISTORICAL
AND CONTEMPORARY PERSPECTIVE

- 95 Марија Стојаноска, Виолета Јанушева**
МАКЕДОНСКИ РОДОВО ЧУВСТВИТЕЛЕН ЈАЗИК
Marija Stojanoska, Violeta Janusheva
MACEDONIAN GENDER SENSITIVE LANGUAGE
- 107 Марија Леонтиќ**
СИНТАГМИ СО СВРЗНИК ВО ТУРСКИОТ ЈАЗИК И НИВНОТО
ПРЕДАВАЊЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК
Marija Leontik
WORD GROUPS WITH A CONJUNCTION IN TURKISH LANGUAGE AND
THEIR EQUIVALENCE IN MACEDONIAN LANGUAGE
- 119 Александра Гецовска**
ЕТИМОЛОГИЈА НА ФИТОНИМОТ БОСИЛЕК
Aleksandra Gecovska
ETYMOLOGY OF THE PHYTONYME BASIL

КНИЖЕВНОСТ / LITERATURE

- 131 Antony Hoyte-West**
TRUE TO LIFE? SOME REMARKS ON A DUTCH TRANSLATION OF JERZY
KOSINSKI'S THE PAINTED BIRD
- 139 Luisa Emanuele**
«LA MEMORIA È LA PIETRA DI SISIFO. CHI SONO? AHMED O AMEDEO?»
AMARA LAKHOUS: LA FRAMMENTAZIONE DELL'IO
Luisa Emanuele
«MEMORY IS THE STONE OF SISYPHUS. WHO AM I? AHMED OR
AMEDEO?». AMARA LAKHOUS: THE SELF-FRAGMENTATION
- 151 Dejan Malčić**
VISIONI POSTMODERNE DI ROMA IN LA GRANDE BELLEZZA,
SUBURRA E LO CHIAMAVANO JEEG ROBOT
Dejan Malčić
POSTMODERN VISIONS OF ROME IN THE GREAT BEAUTY, SUBURRA
AND THEY CALL ME JEEG
- 161 Tunay Karakök**
HAJI BEKTASHI VELI'S VELÂYETNÂME AS A LITERARY SOURCE
ABOUT MEDIEVAL ANATOLIA
- 171 Ранко Младеноски**
ЧОВЕКОВИОТ ПАДОД САКРАЛНОТО ДО ХТОНСКОТО ВО НАЈНОВИТЕ
РАСКАЗИ ОД ВЕНКО АНДОНОВСКИ
Ranko Mladenoski
THE MAN'S FALL FROM THE SACRED TO THE CHTHONIC IN THE
LATEST SHORT STORIES BY VENKO ANDONOVSKI

181 Славчо Ковилоски
СОВРЕМЕНИ БОГОМИЛСКИ ИЛИ НАРОДНО-БОГОМИЛСКИ АВТОРИ
И ДЕЛА
Slavcho Koviloski
CONTEMPORARY BOGOMILAN OR FOLK-BOGOMILAN AUTHORS

193 Marijana Gjorgjieva
DIE AUSWIRKUNGEN DER KRISE IN „NOVELLE“ VON JOHANN
WOLFGANG VON GOETHE
Marijana Gjorgjieva
THE INFLUENCES OF THE CRISIS IN THE „NOVELLE“ BY JOHANN
WOLFGANG VON GOETHE

201 Melek Nuredini
MEHMET AKİF ERSOY VE YAHYA KEMAL BEYATLI'YI BİRLEŞTİREN
UNSUR OLARAK BALKANLAR
Melek Nuredini
THE BALKANS AS A UNIFYING ELEMENT FOR MEHMET AKIF ERSOY
AND YAHYA KEMAL BEYATLI

213 Osman Emin
YASTIK ADAM OYUNUN İNCELENMESİ
Osman Emin
REVIEW OF PILLOWMAN THEATER

КУЛТУРА / CULTURE

225 Екатерина Намичева-Тодоровска, Петар Намичев
РУСКИТЕ АРХИТЕКТИ И ИНЖЕНЕРИ ОД ПОЧЕТОКОТ НА 20 ВЕК ВО
СКОПЈЕ И НИВНОТО ВЛИЈАНИЕ ВРЗ УРБАНИОТ РАЗВОЈ
Ekaterina Namicheva-Todorovska, Petar Namichev
RUSSIAN ARCHITECTS AND ENGINEERS FROM THE BEGINNING OF
THE 20TH CENTURY IN SKOPJE AND THEIR INFLUENCE ON URBAN
DEVELOPMENT

МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА / TEACHING METHODOLOGY

237 Nurettin Cintemir, Gürkan Morali
NEW TOOLS FOR ETANDEM IN LANGUAGE LEARNING:
A THEORETICAL STUDY

249 Brisida Sefa, Brikena Xhaferi
ALBANIAN TEACHERS' AND LEARNERS' PERSPECTIVES AND
EXPERIENCES ON THE COMMUNICATIVE APPROACH

- 261 Vesna Prodanovska-Poposka, Marija Todorova**
AFFECTIVE VARIABLES IN THE FOREIGN LANGUAGE LEARNING
PROCESS

ПРИКАЗИ / BOOK REVIEWS

- 275 Весна Мојсова-Чепишевска**
(КАКО) ДА СЕ СТИГНЕ КОНЕЧНО ДОМА?
Vesna Mojsova Chepishevska
(HOW) TO GET HOME FINALLY?
- 281 Марија Гркова-Беадер**
ВРЕДЕН И ПОЛЕЗЕН УЧЕБНИК ЗА МЕТОДИКА НА НАСТАВАТА ПО
АНГЛИСКИ ЈАЗИК
Marija Grkova-Beader
VALUABLE AND USEFUL TEXTBOOK ON ENGLISH LANGUAGE
TEACHING METHODOLOGY

ДОДАТОК / APPENDIX

- 289 ПОВИК ЗА ОБЈАВУВАЊЕ ТРУДОВИ**
ВО МЕЃУНАРОДНОТО НАУЧНО СПИСАНИЕ „ПАЛИМПСЕСТ“
CALL FOR PAPERS
FOR THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC JOURNAL “PALIMPSEST”

СИНТАГМИ СО СВРЗНИК ВО ТУРСКИОТ ЈАЗИК И НИВНОТО ПРЕДАВАЊЕ ВО МАКЕДОНСКИОТ ЈАЗИК

Марија Леонтик

Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“, Штип,
Северна Македонија
marija.leontik@ugd.edu.mk

Апстракт: Синтагмата со сврзник (*bağlama grubu*) се образува од два именски збора и од сврзник. На пр., *kitap ve kalem* – книга и молив. Во овој труд ќе се обработуваат синтагмите со сврзник во турскиот јазик и нивното предавање во македонскиот јазик.

Клучни зборови: *синтагма, сврзник, турски јазик, македонски јазик.*

1. Вовед

Зборовите се најмали единици кои имаат значење. Понекогаш еден збор е доволен за да се изразиме. Кога еден збор не е доволен за да изразиме одредено ново значење, тогаш редиме повеќе зборови во *зборовна група* или *синтагма* според одредени синтаксички правила. Синтагмите се јавиле како резултат на човековата потреба за подобро, поубаво и побогато изразување и се развивале според логиката на одреден јазик. Синтаксичката шема на синтагмите во различни јазици е различна и специфична, но може да се согледаат и одредени сличности. Во турскиот јазик синтагмата е непредикативна синтаксичка единица што се образува со именски и со глаголски видови зборови, а нејзиниот назив се формира според главниот член на синтагмата. Според ова, во турскиот јазик постојат следните синтагми: синтагма со извик, синтагма со титула, синтагма со сложено лично име, синтагма со придавка, синтагма со број, синтагма со хендијада, синтагма со присвоен суфикс, синтагма со именка, синтагма со постпозиција, синтагма со сврзник, скратени синтагми, синтагма со сложен глагол, синтагма со глаголска именка, синтагма со глаголска придавка и синтагма со глаголски прилог. Во овој труд ќе се опише синтагмата со сврзник (*bağlama grubu*) во турскиот јазик и ќе се укаже на начинот на нејзиното предавање во македонскиот јазик (Karahan, 2019, стр. 65; Özkan, Sevinçli, 2012, стр. 102).

2. Синтагма со сврзник во турскиот јазик (*Bağlama Grubu*)

Синтагмата со сврзник во турскиот јазик се образува од два или повеќе именски збора поврзани со еден или со повеќе сврзници. Турскиот јазик е

богат со сврзници, но само еден дел е погоден за образување синтагма со сврзник, а другите се користат за поврзување прости реченици во рамките на сложените реченици. Во синтагмите со сврзници многу прилози и други видови зборови добиваат функција на сврзник.

Синтагмите со сврзници имаат три вида конструкции.

Првиот вид конструкција на синтагма со сврзник се состои од два именски збора и сврзник помеѓу нив.

Синтагма со сврзник (Bağlama Grubu)

именски збор + сврзник + именски збор = синтагма со сврзник

isim unsuru + bağlaç + isim unsuru = bağlama grubu

Овој вид синтагма најчесто ги содржи малиот број таканаречени вистински сврзници и голем број сврзници кои изразуваат речење, споредување, објаснување, претпочитање, причина и друго.

Во оваа синтагма со сврзник најтипични вистински сврзници се: ...ve.../...и...; ...ile.../...и..., ...со...; ...ilâ.../помеѓу...и..., од...до... На пр.: rapatya ve gül/ маргаритка и роза; Ayten ile Demir/Ајтен и Демир, Ајтен со Демир. Синтагмата со сврзникот ...ilâ.../помеѓу...и..., од...до... поретко се сретнува: üç ilâ dört/помеѓу три и четири, од три до четири.

Овој вид синтагма ги содржи и следните сврзници кои изразуваат речење, споредување, објаснување, претпочитање и причина: ...veya.../...или...; ...veyahut.../...или...; ...veyahut da.../...или и...; ...ya da.../...или...; ...ama.../...ама...; ...ауѓса.../...освен тоа...; ...belki.../...можеби...; ...belki de.../...и можеби...; ...bilhassa.../...посебно...; ...değil.../не...туку...; ...doğrusu.../...поточно...; ...fakat.../...но...; ...hattâ.../...дури...; ...hele.../...особено...; ...oysa.../...но...; ...yahut.../...или...; ...yani.../...значи... и др. На пр.: bugün veya yarın/ денес или утре; çalışkan ama aceleci/работлив ама брз, работлив, но брз; cesur fakat hüzünlü/ храбар, но тажен; zeki aurgsa girişken/умен, освен тоа и пробивен; hünerli belki yetenekli/умешен, можеби надарен; yarışma değil iş birliği/натпревар не соработка; sıcak doğrusu hararetli/топло, поточно жешко; anlatma hatta yazma/ раскажување, дури и пишување; dedesi hele ninesi/ дедото, особено внукот; çalışkan oysa yeteneksiz/работлив, но ненадарен; uygun üstelik yaşlı/уморен, покрај тоа стар; anlayışlı yani toleranslı/разбран, всушност, толерантен; İstanbul ya da Ankara/Истанбул или Анкара.

Доколку во синтагмата со сврзник има повеќе од два именски збора, тогаш сврзникот се наоѓа помеѓу последните два именски збора, а претходните именки се одделуваат со запирка (.). На пр.: beyaz, mavî, kırmızı, sarı ve yeşil/бело, сино, црвено, жолто и зелено (во оваа синтагма со сврзник има пет именски зборови: beyaz/бело, mavî/сино, kırmızı/црвено, sarı/жолто, yeşil/зелено); toprak, su, hava ile ateş/земја, вода, воздух и оган (во оваа синтагма има четири именски збора: toprak/земја, su/вода, hava/воздух, ateş/оган); İngiltere, Almanya ile Fransa/Англија, Германија со Франција (во оваа синтагма има три именски збора: İngiltere/Англија, Almanya/Германија, Fransa/Франција).

Во некои книжевни родови кои ја содржат синтагмата со сврзник, помеѓу последните две именки место сврзник може да се употреби запирка (,). На пр.:

Bir sağlık, bir sevinç, bir umut Hikâye hepsi. (Cahit Külebi, “Bir Umut”)	Едно здравје, една радост, една надеж Сè е сказна. (Цахит Күлеби, „Една надеж“)
---	---

Вториот вид конструкција на синтагма со сврзник се состои од два именски збора и два сврзници што доаѓаат пред нив.

Синтагма со сврзник (Bağlama Grubu)

сврзник + именка + сврзник + именка = синтагма со сврзник
bağlaç + isim unsuru + bağlaç + isim unsuru = bağlama grubu

Во овој вид синтагми следните сврзници доаѓаат пред именките: *ama ... ama.../ама ... ама...; bazen ... bazen.../некогаш ... некогаш...; bazen ... bazen ... bazen de.../понекогаш ... понекогаш ... понекогаш и...; belki ... belki.../можеби ... можеби...; belki ... belki de.../можеби ... можеби и...; bir bakımdan ... bir bakımdan.../од еден поглед ... од еден поглед...; gerek ... gerek.../како ... така и...; gerek ... gerekse.../или ... или и; gerek ... gerek ... gerekse.../или ... или ... или и ...; ha ... ha.../и ... и ..., де ... де ...; hem ... hem .../и ... и ...; hem ... hem ... hem de .../и ... и ... дури ...; ister ... ister .../било ... било ...; ister ... ister ... isterse .../било ... било ... било и...; kâh ... kâh .../понекогаш ... понекогаш; ne ... ne .../ни ... ни; ne ... ne de .../ни ... ниту и ...; ne ... ne ... ne de.../ни ... ни ... ниту и...; olsun ... olsun.../било ... било...; ya ... ya.../или ... или ...; ya ... ya da .../или ... или и ...; ya ... ya ... ya da .../или ... или ... или и ...; yahut ... yahut da .../или ... или и ... и др. На пр.: *ne siyah ne beyaz*/ни црно ни бело; *hem öğretmen hem öğrenci*/и наставникот и ученикот; *ya elma ya armut*/ или јаголко или круша; *bazen iyi bazen kötü*/некогаш добар некогаш лош; *ister şiir ister öykü*/и поезија и расказ; *gerek hava gerek su*/било воздух било вода; *biri Ali biri de Mehmet*/едниот Али едниот и Мехмет; *belki küçük belki büyük*/можеби мал, можеби голем.*

Третиот вид конструкција на синтагма со сврзник се состои од два именски збора и два сврзника што доаѓаат по нив.

Синтагма со сврзник (Bağlama Grubu)

именка + сврзник + именка + сврзник = синтагма со сврзник
isim unsuru + bağlaç + isim unsuru + bağlaç = bağlama grubu

Во овој вид синтагми следните сврзници доаѓаат по именките: *...da... da/...и ...и; ... olsun...olsun/...било ...било; ... yahut ... yahut da.../...или ...или и... и др. На пр.: baba da öğrenci de*/и таткото и ученикот; *dede olsun nine olsun*/ било дедото било бабата; *Ahu yahut Ayşe yahut da Ece/Aху или Ајше или и Еце.*

Во синтагмите со двојни сврзници има толку сврзници колку што има именски зборови. На пр.: *hem yetenekli hem çalışkan*/и надарен и трудољубив; *hem yetenekli hem çalışkan hem de girişken*/и надарен и трудољубив и пробивен; *ya bize ya size*/или нам или вам; *ya bize ya size ya da onlara*/или нам или вам или ним; *dede de nine de*/и дедото и бабата; *dede de nine de torun da*/и дедото и бабата и внукот.

Во синтагмата со сврзник, едниот или двата именски члена може да бидат друга синтагма. На пр.: *çocuk öyküsü ve çocuk şiiri* (во оваа синтагма со сврзник, првиот именски член *çocuk öyküsü*/детски расказ и вториот именски член *çocuk şiiri*/детска поезија се неопределена именска синтагма); *bir kitap ve iki defter*/една книга и две тетратки (во оваа синтагма со сврзник, првиот именски член *bir kitap*/една книга и вториот именски член *iki defter*/две тетратки се придавски синтагми); *dershaneye girmek ve hocaı aramak*/влегување во предавална и барање на наставникот (во оваа синтагма со сврзник, првиот именски член *dershaneye girmek*/влегување во предавална и вториот именски член *hocaı aramak*/барање на наставникот се синтагми со глаголска именка); *kıyıda gezerken ve göle bakarken*/шетајќи на брегот и гледајќи во езерото (во оваа синтагма со сврзник, првиот именски член *kıyıda gezerken*/шетајќи на брегот и вториот именски член *göle bakarken*/гледајќи во езерото се синтагми со глаголски прилог); *okuldan gelen ve ev ödevini yapan* (*öğrenci*)/(ученикот) кој дојде од училиште и кој ја изработи домашната задача (во оваа синтагма со сврзник, првиот именски член *okuldan gelen*/кој дојде од училиште и вториот именски член *ev ödevini yapan*/кој ја изработи домашната задача се синтагми со глаголска придавка); *büyüdüğü için ve dadiya ihtiyaç kalmadığı için*/дека порасна и дека нема потреба од дадилка (во оваа синтагма со сврзник, првиот именски член *büyüdüğü için*/дека порасна и вториот именски член *dadiya ihtiyaç kalmadığı için*/дека нема потреба од дадилка се синтагми со постпозиција).

Синтагмата со сврзник во рамките на другите синтагми може да има различни функции. Оваа синтагма кај неопределената именска синтагма (*belirtisiz isim tamlaması*) има функција на определувач/детерминатор (*tamlayan*). На пр., *anne, baba ve nine sevgisi*/мајчина, таткова и бабина љубов (во оваа неопределена именска синтагма, синтагмата со сврзник *anne, baba ve nine*/мајчина, таткова и бабина, има функција на определувач). Во определената именска синтагма (*isim tamlaması*) определениот/детерминиран член (*tamlanan*) може да биде синтагма со сврзник. На пр., *mutluluğun rengi ve ışığı*/бојата и сјајот на среќата (во именската синтагма, *renk ve ışık*/бојата и сјајот, е синтагма со сврзник и има функција на определеност). Синтагмата со сврзник во придавската синтагма може да биде придавски член. На пр., *Bir değil iki kahve*/не едно туку две кафиња (во оваа придавска синтагма, *bir değil iki*/не едно туку две, е синтагма со сврзник и претставува придавски член). Во синтагмата со постпозиција именскиот член може да биде синтагма со сврзник. На пр., *Umut ve iyilik ile*/со надеж и добрина (во оваа синтагма со постпозиција, *umut ve iyilik*/надеж и добрина, е синтагма со сврзник што има функција на именски член). Синтагмата со сврзник кај сложениот глагол

може да има функција на именски член. На пр., *düşünmeye ve yazmaya başladı*/почна со размислување и пишување (кај сложениот глагол *düşünmeye ve yazmaya başla*-/почна со размислување и пишување, синтагмата со сврзник *düşünmeye ve yazmaya*/размислување и пишување, е именски член).

Некои синтагми со сврзник, добивајќи разни формообразувачки наставки во рамките на реченицата, може да имаат функција на подмет (*özne*), предмет (*nesne*), прилошка определба (адвербијална определба, *tamlayıcı*) и прирок (*yüklem*). На пр.: *Hem Metin hem de Ziya, benim arkadaşımıdır.*/И Метин и Зија се мои другари. (во оваа реченица синтагмата со сврзник *hem Metin hem de Ziya*/и Метин и Зија, има функција на подмет/*özne*); *Burada, en iyi çalışanlar İtir ve Zeren'dir.*/Тука се најработливите Итир и Зерен. (во оваа реченица синтагмата со сврзник *en iyi çalışanlar İtir ve Zeren*/најработливите Итир и Зерен, има функција на прирок/*yüklem*); *Сем, sokakta kedi ve köpek bulmuş.*/Џем пронашол на улица маче и куче. (во оваа реченица синтагмата со сврзник *kedi ve köpek*/маче и куче, има функција на неопределен предмет/*belirtisiz nesne*); *О, Naşim ve Ege'yi görmüş.*/Тој ги видел Хашим и Еге. (во оваа реченица синтагмата со сврзник *Naşim ve Ege'yi*/Хашим и Еге, има функција на определен предмет/*belirtili nesne*); *Cangül ve Derya'dan geldim.*/Дојдов откај Џангул и Дерја. (во оваа реченица синтагмата со сврзник *Cangül ve Derya*/Џангул и Дерја, има функција на прилог за место); *Sokakta mutlu ve neşeli yürüdüm.*/На улицата шетав среќен и весел. (во оваа реченица синтагмата со сврзник *mutlu ve neşeli*/среќен и весел, има функција на прилог за начин).

Кај синтагмата со сврзник секој именски член е акцентиран. На пр.: *öğrenci ve hoca*/ученик и наставник; *okumak* veya *gezme*/читање или шетање.

3. Предавање на синтагма со сврзник од турски на македонски јазик

Мал број сврзници што се наоѓаат во синтагмите со сврзници од турскиот во македонскиот јазик се предаваат со сврзниците во македонскиот јазик. На пр.: *Makedonya ve Türkiye*/Македонија и Турција. Ова се должи на фактот што многу сврзници во турскиот јазик се различни видови зборови во функција на сврзник кои при преведување на турската синтагма, во македонскиот јазик се предаваат на различни начини за да се постигне најсоодветното значење. На пр.: *İstanbul kadınları ve bilhassa kızları (geldiler)*/Истанбулските жени и посебно девојчињата (дојдоа); *çok iyi doğrusu mükellem*/многу добар, поправо совршен; *babası hele annesi (istiyor)*/татко му, особено мајка му (сака); *bazen arkadaş bazen dost*/некогаш другар, некогаш пријател; некојпат другар, некојпат пријател; одвреме-навреме другар, одвреме-навреме пријател; *kâh sıcak güneş kâh serin rüzgar*/понекогаш топло сонце, понекогаш свеж ветар (во овие примери сврзниците од турските синтагми се предадени со прилозите *посебно, особено, некогаш, понекогаш, некојпат, одвреме-навреме* и сл. во македонскиот); *beş ilâ altı*/од пет до шест; *okumuş üstelik girgin*/образован, покрај тоа пробивен (сврзниците од турските синтагми се предадени со предлози во македонскиот); *hava, su ve dahi ateş*/воздух, вода дури и оган; *köpek hem de kedi*/кучето, дури и мачето; *aylar hatta*

yillar/месеци, дури и години; месеци, па дури и години; *hem okuma hem de müzik dinleme*/и читање, дури и слушање музика; *ya deli yahut da cesaretli*/или луд или, пак, храбар (сврзниците од турските синтагми во македонскиот се предадени со честицата за засилување *дури* или со сврзник заедно со честица или партикула од типот *дури и, па дури и, или пак* за засилување на изразот за да се постигне најсоодветно значење); *çok iyi doğrusu mükemmel*/многу добар, всушност совршен; многу добар, во суштина совршен (сврзниците од турските синтагми се предадени со модалните зборови *всушност, во суштина* во македонскиот); *kimi iyi kimi kötü*/некој добар, некој лош (сврзниците од турските синтагми се предадени со неопределени заменки во македонскиот) и друго. Ова, од аспект на македонскиот јазик што разликува само именска синтагма, може да делува збунувачки, но тука треба да се потсетиме дека во турскиот јазик освен именска синтагма има уште 14 видови синтагми кои содржат именки, заменки, придавки, постпозиции, извици, сврзници, глаголи, глаголски именки, глаголски придавки, глаголски прилози и др. Во долуизложената табела се дадени најразличните начини на предавање на турските синтагми со сврзници во македонскиот јазик што може да им помогне на изучувачите на турскиот јазик полесно да ги восприемат и преведат турските синтагми.

Турски синтагми со сврзници и нивното предавање во македонскиот јазик	
Синтагми со сврзникот ...ve.../ ...и...	
<i>...ve... bağlacı ile bağlama grubu</i>	
Makedon ve Türk	Македонец и Турчин
beyaz, mavi ve yeşil	бело, сино и зелено
Синтагми со сврзникот ...ile.../ ...и..., ...со...	
<i>...ile... bağlacı ile bağlama grubu</i>	
Makedonya ile Türkiye / Makedonya'yla Türkiye	Македонија и Турција/ Македонија со Турција
Синтагми со сврзникот ...ilâ.../ помеѓу...и..., од...до...	
<i>...ilâ... bağlacı ile bağlama grubu</i>	
beş ilâ altı	помеѓу пет и шест/ од пет до шест
Синтагми со сврзникот ...ama.../ ...ама..., ...но..., ...меѓутоа...	
<i>...ama... bağlacı ile bağlama grubu</i>	
iyi ama tembел	добар, ама мрзлив/ добар, но мрзлив добар, меѓутоа мрзлив
Синтагми со сврзникот ...ауѓса.../...освен тоа; ...ve ауѓса/...и освен тоа...	
<i>...ауѓса..., ...ve ауѓса... bağlacı ile bağlama grubu</i>	
güzel ayrıca akıllı	убава освен тоа умна
güzel ve ayrıca akıllı	убава и освен тоа умна
Синтагми со сврзникот ...bilhassa.../...посебно...	
<i>...bilhassa... bağlacı ile bağlama grubu</i>	
İstanbul kadınları ve bilhassa kızları (geldiler)	истанбулските жени и посебно девојчињата (дојдоа)

Синтагми со сврзникот ...belki.../...можеби...; ...belki de.../...и можеби... ...belki..., ...belki de... bağlacı ile bağlama grubu	
şans <i>belki</i> kader	среќа, можеби судбина
şans <i>belki de</i> kader	среќа, можеби и судбина
Синтагми со сврзникот ...dahi.../...и..., ...дури и... ...dahi... bağlacı ile bağlama grubu	
hava, su <i>ve dahi</i> ateş	воздух, вода и оган/ воздух, вода дури и оган
Синтагми со сврзникот ...değil.../ не...туку... ...değil... bağlacı ile bağlama grubu	
şöhret <i>değil</i> bilgi	Не слава, туку знаење
Синтагми со сврзникот ...doğrusu.../ ...поточно..., ...поправо..., ...всушност..., ...во суштина... ...doğrusu... bağlacı ile bağlama grubu	
çok iyi <i>doğrusu</i> mükemmel	многу добар, поточно совршен многу добар, поправо совршен многу добар, всушност совршен многу добар, во суштина совршен
Синтагми со сврзникот ...hem de.../ ...дури и... ...hem de... bağlacı ile bağlama grubu	
köpek <i>hem de</i> kedi	кучето, дури и мачето
Синтагми со сврзникот ...veya.../ ...или... ...veya... bağlacı ile bağlama grubu	
iyimserlik <i>veya</i> kötümserlik	оптимизам или песимизам
Синтагми со сврзникот ...veyahut.../...или..., ...veyahut da.../...или и... ...veyahut..., ...veyahut da... bağlacı ile bağlama grubu	
ev <i>veyahut</i> daire	куќа или стан
ev <i>veyahut da</i> daire	куќа или и стан
Синтагми со сврзникот ...yahut.../...или... ...yahut... bağlacı ile bağlama grubu	
Orhan <i>yahut</i> Murat	Орхан или Мурат
Синтагми со сврзникот ...ya da.../...или..., ...или и... ...ya da... bağlacı ile bağlama grubu	
şiir <i>ya da</i> öykü	поезија или расказ
Синтагми со сврзникот ...fakat.../...но..., ...меѓутоа... ...fakat... bağlacı ile bağlama grubu	
küçük <i>fakat</i> güçlü	мал, но силен / мал, меѓутоа силен
Синтагми со сврзникот ...hatta.../...дури..., ...па дури и... ...hatta... bağlacı ile bağlama grubu	
aylar <i>hatta</i> yıllar	месеци, дури години/ месеци, па дури и години
Синтагми со сврзникот ...hele.../...особено..., ...посебно... ...hele... bağlacı ile bağlama grubu	

babası <i>hele</i> annesi (istiyor)	татко му, особено мајка му (сака)/ татко му, посебно мајка му (сака)
Синтагми со сврзникот ...oysa../...но..., ...меѓутоа..., ...иако... ...oysa... bağlacı ile bağlama grubu	
tembel <i>oysa</i> yetenekli	мрзлив, но надарен/ мрзлив, меѓутоа надарен мрзлив, иако надарен
Синтагми со сврзникот ...üstelik../...освен тоа..., ...покрај тоа... ...üstelik... bağlacı ile bağlama grubu	
okumuş <i>üstelik</i> girgin	образован, освен тоа пробивен образован, покрај тоа пробивен
Синтагми со сврзникот ...yani../ ...значи..., ...всушност... ...yani... bağlacı ile bağlama grubu	
iyi <i>yani</i> fedakâr	добар, значи пожртвуван добар, всушност пожртвуван
Синтагми со сврзникот ama...ama../ а...а..., ама...ама... ama...ama... bağlacı ile bağlama grubu	
<i>ama az ama çok</i>	а малку а многу/ ама малку а многу
Синтагми со сврзникот bazen...bazen../ некогаш...некогаш..., понекогаш...понекогаш, некојпат...некојпат..., одвреме-навреме...одвреме-навреме; bazen...bazen...bazen de... / некогаш...некогаш...некогаш и...; bazen...bazen...; bazen...bazen...bazen de... bağlacı ile bağlama grubu	
<i>bazen arkadaş bazen dost</i>	некогаш другар, некогаш пријател понекогаш другар, понекогаш пријател некојпат другар, некојпат пријател одвреме-навреме другар, одвреме-навреме пријател
<i>bazen siyah bazen beyaz bazen de yeşil</i>	некогаш црно, некогаш бело, некогаш и зелено
Синтагми со сврзникот belki... belki../ можеби...можеби... belki... belki... de.../ можеби... можеби и... belki...belki...; belki...belki de..., belki...belki...belki de... bağlacı ile bağlama grubu	
<i>belki iyi belki kötü</i>	можеби добар, можеби лош
<i>belki sarı belki turuncu belki de kırmızı</i>	можеби жолто, можеби портокалово, можеби и црвено
Синтагми со сврзникот bir bakımdan...bir bakımdan../ од еден поглед... од еден поглед... bir bakımdan...bir bakımdan... bağlacı ile bağlama grubu	
bir bakımdan iyimser bir bakımdan karamsar	од еден поглед оптимист, од еден поглед песимист
Синтагми со сврзникот da...da../ и...и..., де...де..., ту...ту... da...da...da../ и...и...и..., де...де...де..., ту...ту...ту... da...da..., da...da...da... bağlacı ile bağlama grubu	

<i>ben de sen de</i>	и јас и ти/ де јас де ти/ ту јас ту ти
<i>okul da spor da hobi de</i>	и училиште и спорт и хоби
<p>Синтагми со сврзникот <i>gerek...gerek.../како...така и..., или...или..., било...било...; gerek...gerekse.../ или...или и..., било...било и... gerek...gerek...gerekse.../ или...или...или и..., било...било...било и... gerek...gerek...; gerek...gerekse..., gerek...gerek...gerekse...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>gerek gençler gerek yaşlılar (geliyorlar)</i>	како млади така и стари (доаѓаат)/ било млади било стари (доаѓаат)/ или млади или стари (доаѓаат)
<i>gerek batıda gerekse doğuda</i>	како на запад така и на исток/ било на запад било и на исток/ или на запад или на исток
<i>Gerek babalar gerek anneler gerekse çocuklar</i>	било татковци било мајки било и деца/ или татковци или мајки или и деца
<p>Синтагми со сврзникот <i>ha...ha.../ и...и..., де...де... ha...ha...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>ha kız ha erkek</i>	и женско и машко/ де женско де машко
<p>Синтагми со сврзникот <i>hem...hem.../ и...и..., де...де... hem...hem de.../ и...дури и... hem...hem..., hem...hem de...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>hem Bekir hem Kadir</i>	и Бекир и Кадир/ де Бекир де Кадир
<i>Hem okuma hem de müzik dinleme</i>	и читање, дури и слушање музика
<p>Синтагми со сврзникот <i>ister...ister.../ било...било..., или...или... ister...ister...isterse.../ било...било...било и...; или...или...или и... ister...ister...; ister...ister...isterse...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>ister ev ister apartman</i>	било куќа било стан/ или куќа или стан
<i>ister Ece ister Ayşe isterse Gül</i>	било Еце било Ајше било и Ѓул/ или Еце или Ајше или и Ѓул
<p>Синтагми со сврзникот <i>kâh...kâh.../ понекогаш, некогаш kâh...kâh...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>kâh sıcak güneş kâh serin rüzgar</i>	понекогаш топло сонце, понекогаш свеж ветар некогаш топло сонце, некогаш свеж ветар
<i>kâh elektriksiz kâh kalorifersiz kâh susuz</i>	некогаш без струја, некогаш без парно, некогаш без вода
<p>Синтагми со сврзникот <i>kimi...kimi.../ некој...некој..., понекогаш... понекогаш, некогаш...некогаш... kimi...kimi...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>kimi iyi kimi kötü</i>	некој добар, некој лош/ понекогаш добар, понекогаш лош/ некогаш добар, некогаш лош

<p>Синтагми со сврзникот <i>ne...ne.../ ни...ни..., ниту...ниту...;</i> <i>ne...ne...ne.../ ни...ни...ни..., ниту...ниту...ниту...;</i> <i>ne...ne de.../ ни...ниту и...; ne...ne...ne de.../ ни...ни...ниту и...</i> <i>ne...ne...ne...ne...ne de.../ ни...ни...ни...ни...ниту и...</i> <i>ne...ne..., ne...ne de...; ne...ne...ne de...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>ne dost ne düşman</i>	ни пријател ни непријател/ ниту пријател ниту непријател
<i>ne ağrı ne sıkıntı ne hüznün</i>	ни болка ни грижа ни тага/ ниту болка ниту грижа ниту тага
<i>ne mutluluk ne de hüznün</i>	ни среќа и ниту тага
<i>ne beyaz ne sarı ne kırmızı ne de yeşil</i>	ни бело ни жолто ни црвено и ниту зелено
<i>ne gömlek ne kazak ne ceket ne hırka ve ne de palto</i>	ни кошула ни блуза ни сако ни џемпер и ниту палто
<p>Синтагми со сврзникот <i>olsun...olsun.../ било...било..., и...и...</i> <i>olsun...olsun...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>doktor olsun hemşire olsun</i>	било лекарот било медицинската сестра/ и лекарот и медицинската сестра
<p>Синтагми со сврзникот <i>ya...ya.../ или...или..., било...било...;</i> <i>ya...ya da.../ или...или и..., било...било и...;</i> <i>ya...yahut da.../ или...или пак...</i> <i>ya...ya...; ya...ya da...; ya...yahut da...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>ya sinema ya tiyatro</i>	или кино или театар/ било кино било театар
<i>ya gazete ya da dergi</i>	или весник или и списание/ било весник било и списание
<i>ya deli yahut da cesaretli</i>	или луд или, пак, храбар
<p>Синтагми со сврзникот <i>yahut...yahut da.../ или...или и..., било...било и...</i> <i>yahut...yahut da...</i> bağlacı ile bağlama grubu</p>	
<i>cuma yahut cumartesi yahut da pazar</i>	петок или сабота или и недела било петок било сабота било и недела

4. Заклучок

Синтагмите со сврзници (*bağlama grubu*) што се состојат од именски зборови, од типични сврзници и од други видови зборови во функција на сврзник покажуваат голема застапеност во турските реченици. Тие вон реченица од турскиот во македонскиот јазик се предаваат на различни начини што се разгледаа во претходната глава.

Во рамките на реченицата синтагмата со сврзник што содржи именски зборови во номинатив, во македонскиот јазик, главно, се предава со *независна именска група* која има согласувачка врска со прирокот. На пр., *Öğretmenler ve öğrenciler tartışıyorlar./*Наставниците и учениците дискутираат. Доколку синтагмата со сврзник е изградена со именски зборови во акузатив, во македонскиот јазик се предаваат со *директнозависна именска група* која е

управувана од прирокот. Од структурен аспект, директнозависната именска група во македонскиот јазик се карактеризира со отсуство на конкретен показател на зависноста – предлог. На пр., *Şiirleri de öyküleri de okuduk./*Ги прочитавме *и песните и расказите*. Ако именските зборови се во акузатив и врз нив преминува глаголското дејство, повторно при преведување се користи *директнозависна именска група*. На пр., *Şiirler de öyküler de okuduk./* Прочитавме *и песни и раскази*. Доколку синтагмата со сврзник е изградена со именки во датив, во македонскиот јазик често се предаваат со *индиректнозависна именска група*, која се врзува за личноглаголската форма со предлогот *na*. На пр., *Hem akrabalara hem meslektaşlara davetiye gönderdik./* Испративме покана и на роднините и на колегите. Предлогот *na* е отсутен кај падежните форми на заменките во македонскиот јазик. На пр., *Hem size hem onlara yazacağım./*И вам и ним ќе им пишувам. Синтагмата со сврзник, ако има именски зборови во датив, локатив и аблатив, во македонскиот може да се предава со *општозависна именска група*. Од формален аспект, во овие именски групи се јавуваат сите предлози во македонскиот јазик како конкретен показател на зависноста. На пр., *Ya nineye ya dedeye bakıyordun./* Се грижеше или за бабата или за дедото.; *Ne arkadaştan ne de akrabadan haber duydun./* Не слушна вест ниту од другар ниту од роднина. Синтагмата со сврзник кога е составен дел на именскиот прирок во македонскиот се предава со *предикативна именска група*. На пр., *O, küçük fakat yetenekli./* Тој е мал, но надарен.

При писменото преведување од турски на македонски јазик, преведувачот прво ги преведува синтагмите со сврзници, а потоа целата реченицата. Затоа, многу е корисно преведувачот да ја познава структурата на синтагмите со сврзници во турскиот јазик, нивните специфичности и различните начини на предавање во македонскиот јазик. За таа цел во трудот приложивме најчести решенија за предавање на синтагмите со сврзници одделно и во рамките на реченицата.

Hafızamda birçok doğa manzarası, <i>olay ve insan yüzü</i> canlanıyor.	Во помнењето ми оживуваат многу природни пејзажи, настани и човечки ликови.
Bir genç hanım ile bir delikanlı salona girdi.	Во салонот влезе една млада девојка и едно момче.
Sinemaya <i>veya</i> tiyatroya gideceğiz.	Ќе одиме во кино или во театар.
<i>Hem köy evine hem de bahçeye</i> ilgiyle bakıyordu.	Се грижеше и за селската куќа и за градината.
Son yıllarda <i>ya çok mutlu ya çok hüznü</i> oluyordu.	Во последните години беше или многу среќен или многу тажен.

Користена литература

- [1] Doğan, Enfel (2012). *Türkçe Cümle Bilgisi I*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.
- [2] Karahan, Leylâ (2019). *Türkçede Söz Dizimi*. Ankara: Akçağ.
- [3] Özkan, Mustafa. Pıllancı Hülya (2012). *Türkçe Cümle Bilgisi. I-II*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

- [4] Özkan, Mustafa. Sevinçli, Veysi (2009). *Türkiye Türkçesi Söz Dizimi*. İstanbul: Akademik Kitaplar.
- [5] Yelten, Muhammet. Açıkgöz, Halil (2008). *Kelime Grupları*. İstanbul: Doğu Kütüphanesi.
- [6] Минова-Ѓуркова, Лилјана (2000). *Синтакса на македонскиот стандарден јазик*. Скопје: МАГОР.
- [7] Саздов, Симон (2008). *Современ македонски јазик 3*. Скопје: Табернакул.

Marija Leontik

Faculty of Philology, Goce Delcev University, Stip, North Macedonia

**Word Groups with a Conjunction in Turkish Language and their
Equivalence in Macedonian Language**

Abstract: A word group with a conjunction (bağlama grubu) is formed from a noun words and from a conjunction. Ex. siyah ve beyaz/ black and white. This paper deals word group with a conjunction in Turkish language and their equivalence in Macedonian language.

Keywords: *word group; conjunction; Turkish language; Macedonian language.*

ГОД. VIII
БР. 15

ПАЛІМПСЕСТ

РАЛІМПСЕСТ

VOL. VIII
NO 15